

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

**Očitovanje na primjedbe i prijedloge
dostavljene u sklopu javne rasprave o
Nacrtu Odluke o kupoprodaji plasmana
kreditnih institucija**

studeni 2014.

UVOD

Dana 15. rujna 2014. Hrvatska narodna banka na svojim je internetskim stranicama objavila Nacrt Odluke o kupoprodaji plasmana kreditnih institucija (u nastavku teksta: Nacrt).

Mišljenja, prijedlozi i primjedbe na predloženi tekst mogli su se dostaviti do 14. listopada 2014. putem elektroničke pošte na adresu zoki@hnb.hr.

Tijekom te javne rasprave Hrvatskoj narodnoj banci primjedbe i prijedloge dostavila je jedna kreditna institucija.

Zaprimljene primjedbe i prijedlozi te očitovanja na njih prezentiraju se u nastavku dokumenta.

1. Opći uvjeti za kupoprodaju plasmana

1.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Opći uvjeti za kupoprodaju plasmana Članak 5.

(1) Prodavatelj može sklopiti ugovor o kupoprodaji plasmana ako su ispunjeni svi sljedeći opći uvjeti:

- 1) kupoprodaja plasmana ima gospodarsku svrhovitost,
- 2) prodavatelj je izradio procjenu učinaka kupoprodaje plasmana iz članka 4. točke 1. ove Odluke,
- 3) financiranje kupoprodaje plasmana obavljat će se u skladu s člankom 6. ove Odluke,
- 4) stjecatelj se ugovorno obvezao da će u cjelokupnom razdoblju naplate plasmana prenesenih na temelju ugovora o kupoprodaji plasmana, a čiji su predmet plasmani odobreni potrošačima, postupati u skladu s odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju, Zakona o kreditnim institucijama u dijelu koji se odnosi na zaštitu potrošača te drugih primjenjivih propisa.

(2) Prodavatelj može sklopiti ugovor o kupoprodaji plasmana sa stjecateljem iz cijele grupe, ako su osim uvjeta iz stavka 1. ovog članka ispunjeni i svi sljedeći opći uvjeti:

- 1) suštinski cilj kupoprodaje plasmana nije izbjegavanje ispunjavanja zahtjeva o minimalnim kapitalnim zahtjevima, ostalih bonitetnih kao i drugih zahtjeva propisanih Zakonom o kreditnim institucijama i podzakonskim propisima donesenima na temelju tog Zakona, Uredbom (EU) br. 575/2013 te drugim relevantnim propisima Europske unije, za prodavatelja na pojedinačnoj osnovi te na konsolidiranoj osnovi za grupu kreditnih institucija u RH, za grupu kreditnih institucija, uključujući i svaku podgrupu,
 - 2) suštinski cilj kupoprodaje nije ostvarivanje prihoda koji inače ne bi bili ostvarivi za prodavatelja na pojedinačnoj osnovi, na konsolidiranoj osnovi za grupu kreditnih institucija u RH, za grupu i za cijelu grupu, uključujući i svaku podgrupu,
 - 3) ako je najkasnije u roku od 30 dana prije sklapanja ugovora o kupoprodaji plasmana o namjeri sklapanja tog ugovora pisanim putem obavijestio Hrvatsku narodnu banku. U obavijesti je potrebno navesti naziv stjecatelja, naziv dužnika čiji se plasmani prodaju, zajedno s iznosom plasmana prije utvrđenih ispravaka vrijednosti, iznos ispravka vrijednosti te iznos ugovorene cijene.
-

1.b. Komentari u javnoj raspravi

Predlaže se pobliže definirati što se smatra pod gospodarskom svrhovitošću u članku 5. stavku 1. točki 1. Nacrta.

1.c. Očitovanje

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedba nije prihvaćena budući da smatramo da se tekst "gospodarska svrhovitost" treba tumačiti vrlo doslovno kao svaka kupoprodaja plasmana koja se provodi kako bi se ostvarila gospodarska, a ne neka druga svrha. Dakle, primarna svrha kupoprodaje treba biti ostvarivanje gospodarskih učinaka, a ne, primjerice, regulatorna arbitraža.

2. Financiranje kupoprodaje plasmana

2.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Financiranje kupoprodaje plasmana

Članak 6.

(1) Prodavatelj je dužan ugovoriti da će stjecatelj svoju obvezu isplate ugovorene cijene ispuniti uplatom u cijelosti na račun prodavatelja odmah nakon sklapanja ugovora o kupoprodaji plasmana, a najkasnije u roku od 60 dana.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, u izvanrednim slučajevima Hrvatska narodna banka može na zahtjev prodavatelja dopustiti i druge načine i rokove podmirivanja ugovorene cijene.

(3) Prodavatelj ne smije izravno ili neizravno financirati kupoprodaju svojih plasmana ili kupoprodaju rizika i koristi s osnove plasmana, osim u slučaju ako bi izloženost koja bi nastala na temelju financiranja:

1) u potpunosti bila osigurana gotovinskim pologom, položenim kod prodavatelja, koji je valutno i ročno usklađen s tom izloženošću, ili

2) bila osigurana dužničkim vrijednosnim papirima središnjih država ili središnjih banaka na koje se primjenjuje ponder rizika 0% prema članku 114. Uredbe (EU) br. 575/2013, pri čemu odnos izloženosti i tržišne vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira iznosi najmanje 1 : 1,20, a dužnički vrijednosni papiri su valutno i ročno usklađeni s tom izloženošću.

(4) Pod neizravnim financiranjem iz stavka 3. ovog članka smatra se financiranje:

1) preko osobe koja je za račun prodavatelja financirala kupoprodaju te

2) bilo koja aktivnost prodavatelja kojom podržava financiranje kupoprodaje.

2.b. Komentari u javnoj raspravi

U članku 6. stavku 2. Nacrta predlaže se navesti najmanje osnovne elemente za utvrđivanje iznimaka koje regulira ova odredba.

2.c. Očitovanje

Primjedba nije prihvaćena.

Iznimka u stavku 2. odnosi se na izvanredne slučajeve iz čega proizlazi da vrijedi u situacijama koje prelaze okvire normalnog poslovanja te kada se kupoprodaja plasmana provodi s ciljem osiguravanja stabilnosti poslovanja kreditne institucije, a o čemu se po prirodi stvari procjenjuje od slučaja do slučaja.

3. Dokumentacija

3.a. *Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu*

Dokumentacija **Članak 12.**

(1) Osim obavijesti iz članka 8. ove Odluke prodavatelj je dužan Hrvatskoj narodnoj banci dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- 1) nacrt ugovora o kupoprodaji plasmana koji prodavatelj namjerava sklopiti sa stjecateljem, uključujući datum namjeravanog sklapanja ugovora,
- 2) obrazloženje gospodarske svrhovitosti i razloga za prijenos plasmana odnosno rizika i koristi s osnove plasmana,
- 3) rezultate procjene učinaka kupoprodaje plasmana iz članka 4. stavka 1. ove Odluke,
- 4) opis načina financiranja, odnosno izvor financiranja kupnje plasmana ili rizika i koristi,
- 5) popis osoba povezanih na način kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 39. Uredbe (EU) br. 575/2013, sa stjecateljem te opis načina na koji su povezane.

(2) Osim podataka i dokumenata navedenih u stavku 1. ovog članka, Hrvatska narodna banka može zatražiti, a prodavatelj je dužan dostaviti, i drugu dokumentaciju koju smatra potrebnom za procjenu jesu li ispunjeni uvjeti za kupoprodaju plasmana propisani Zakonom o kreditnim institucijama i ovom Odlukom.

(3) Bez obzira na naknadni zahtjev Hrvatske narodne banke iz stavka 2. ovog članka, rok od 60 dana za izdavanje mišljenja Hrvatske narodne banke iz članka 8. stavka 2. ove Odluke računa se od dana dostave obavijesti i potpune dokumentacije iz stavka 1. ovog članka.

3.b. *Komentari u javnoj raspravi*

U članku 12. stavku 1. točki 4. Nacrta predlaže se jasnije specificiranje dokaza o osiguranim sredstvima. Primjerice neobvezujuće pismo namjere za slučaj kada kupca financira neka treća financijska institucija.

3.c. *Očitovanje*

Primjedba nije prihvaćena.

U članku 12. stavku 1. točki 4. Nacrta ne zahtijeva se dostavljanje dokaza o osiguranim sredstvima već samo opis načina financiranja. Smatramo da je odredba dovoljno općenita te ne predstavlja specifične zahtjeve za kreditnu instituciju te je ona u ovoj fazi dužna samo opisati način financiranja. Dokaze o osiguranim sredstvima Hrvatska narodna banka može zahtijevati naknadno posebnim zahtjevom na temelju stavka 2. ovog članka bude li to smatrala potrebnim.

4. Zaštita potrošača

4.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Zaštita potrošača Članak 14.

Pri sklapanju ugovora o kupoprodaji plasmana koji se odnose na plasmane odobrene potrošačima, neovisno o iznosu plasmana, prodavatelj je dužan osigurati da ti potrošači ne dođu kod stjecatelja ili kod treće osobe na koju je stjecatelj prenio plasmane, odnosno rizike i koristi s osnove plasmana, u nepovoljniji položaj na osnovi zaštite potrošača u odnosu na položaj koji su kao dužnici imali prema prodavatelju. Prodavatelj solidarno odgovara sa stjecateljem ili trećom osobom na koju su plasmani dalje preneseni za štetu nastalu potrošaču zbog toga što je potrošač došao pravno ili stvarno u nepovoljniji položaj u odnosu na položaj koji je kao dužnik imao prema prodavatelju.

4.b. Komentari u javnoj raspravi

Vezano uz zaštitu potrošača formulacija u kojoj prodavatelj solidarno sa stjecateljem odgovara potrošaču za štetu zbog toga što je potrošač došao u stvarno ili pravno nepovoljniji položaj u odnosu na raniji položaj dužnika prema prodavatelju, nedovoljno je određena te bi mogla dovesti do pravnih nedoumica i nesigurnosti. Radi se o institutu obveznog prava, te se stoga predlaže da se dio o odgovornosti za štetu izostavi iz ovog članka Nacrta.

4.c. Očitovanje

Primjedba nije prihvaćena budući da su odredbe članka 14. Nacrta sadržajno istovjetne odredbama članka 150. stavka 5. Zakona o kreditnim institucijama.

5. Vraćanje plasmana u bilancu prodavatelja

5.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Vraćanje plasmana u bilancu prodavatelja
Članak 15.

(1) Prodavatelj može izvršiti povrat plasmana čiji je iznos materijalno značajan u skladu s člankom 2. točkom 5. ove Odluke u iznimnim slučajevima, ako Hrvatska narodna banka ocijeni da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- 1) prodavatelj je izradio procjenu učinka povrata plasmana, među ostalim, na financijski rezultat prodavatelja, reputaciju, izloženost rizicima, solventnost, likvidnost, i to na pojedinačnoj osnovi prodavatelja i na konsolidiranoj osnovi za grupu kreditnih institucija u RH ili za grupu, i
- 2) povrat plasmana ima gospodarsku svrhovitost te prodavatelja ne dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na položaj prije izvršenja kupoprodaje plasmana, i to na pojedinačnoj osnovi ili na konsolidiranoj osnovi za grupu kreditnih institucija u RH ili za grupu.

(2) Hrvatska narodna banka dostavit će mišljenje o ispunjenju uvjeta iz stavka 1. ovog članka prodavatelju u roku od 90 dana od primitka obavijesti i potpune dokumentacije iz stavka 4. ovog članka.

(3) Ako je prodavatelj vratio u bilancu plasmane koji su bili predmet više pojedinačnih ugovora o kupoprodaji plasmana čiji kumulativni iznos za razdoblje od protekla 24 mjeseca nije materijalno značajan u skladu s člankom 2. točkom 5. ove Odluke, prije poduzimanja nove aktivnosti iz članka 2. točke 2. ove Odluke kojom bi kumulativni iznos plasmana za povrat postao materijalno značajan dužan je ispuniti uvjete iz stavka 1. ovog članka.

(4) Dokumentacija iz stavka 2. koju je prodavatelj dužan dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci obuhvaća:

- 1) obrazloženje gospodarske svrhovitosti i razloga povrata plasmana,
- 2) opis načina provođenja povrata plasmana,
- 3) nacrt ugovora kojim se provodi povrat plasmana,
- 4) izvore financiranja povrata plasmana,
- 5) procjenu učinka povrata plasmana, među ostalim, na financijski rezultat prodavatelja, reputaciju, izloženost rizicima, solventnost, likvidnost,
- 6) procjenu kvalitete plasmana te usporedbu u odnosu na njihovu kvalitetu u trenutku kupoprodaje.

(5) Osim podataka i dokumenata navedenih u stavku 4. ovog članka, Hrvatska narodna banka može zatražiti, a prodavatelj je dužan dostaviti, i drugu dokumentaciju koju smatra potrebnom za procjenu učinaka povrata plasmana.

(6) Bez obzira na naknadni zahtjev Hrvatske narodne banke iz stavka 5. ovog članka, rok od 90 dana za izdavanje mišljenja Hrvatske narodne banke iz stavka 2. ovog članka računa se od dana dostave obavijesti i potpune dokumentacije iz stavka 4. ovog članka.

5.b. Komentari u javnoj raspravi

Vezano uz slučajeve prodaje dospjelih tražbina ističe se kako bi povrat prodane tražbine morao biti moguć i zbog zastare tražbine koja je nastupila prije okončanja pregovora/sklapanja ugovora o prodaji tražbina te se u tom smislu predlaže da se predmetni članak izmijeni.

5.c. Očitovanje

Primjedba nije prihvaćena.

U slučaju kada su predmet kupoprodaje dospjele tražbine za koje je nastupila zastara prije završetka pregovora odnosno prije sklapanja ugovora o kupoprodaji, a kreditna institucija prodavatelj je jamčila da se potraživanje može naplatiti sudskim putem, smatramo da odredbe članka 9. i članka 15. Nacrta treba tumačiti na način da se u takvom slučaju može ugovoriti povrat tražbina za koje će prodavatelj dati zamjenske tražbine ili vratiti novac.